

UNIVERSITI TEKNOLOGI MARA

**CITRA WATAK WANITA MELAYU
DALAM SINEMA MELAYU KLASIK
ERA STUDIO: *MUSANG
BERJANGGUT (1959), SITI
ZUBAIDAH (1961) DAN TUN
FATIMAH (1962)***

MUHAMMAT BIN MD NOH

IJAZAH SARJANA

Oktober 2021

PENGAKUAN

Saya akui bahawa kajian Ijazah Sarjana dilaksanakan mengikut peraturan Universiti Teknologi MARA. Ia adalah hasil kerja asli dan atas usaha kerja saya melainkan sebaliknya terdapat hasil kajian yang dirujuk. Tesis ini tidak lagi dihantar ke mana-mana institusi pengajian atau bukan pengajian akademik untuk sebarang kelayakan atau Ijazah Sarjana.

Saya akui bahawa saya patuh akan Undang-Undang Akademik dan Peraturan Pascasiswazah, Universiti Teknologi MARA mengatur pelaksanaan kajian dan penyelidikan saya.

Nama Pelajar : Muhammat Bin Md Noh

No. Pelajar : 2017881976

Program : Ijazah Sarjana (Teknologi Kreatif Dan Artistik) –
FF750

Fakulti : Fakulti Filem, Teater dan Animasi

: Citra Watak Wanita Melayu Dalam Sinema Melayu
Klasik Era Studio: *Musang Berjanggut* (1959), *Siti
Zubaidah* (1961) Dan *Tun Fatimah* (1962)

Tandatangan Pelajar : .....

Tarikh : Oktober 2021

ABSTRAK

Kajian ini membincangkan pemaparan citra watak wanita Melayu dalam tiga buah filem Melayu klasik terbitan era studio, iaitu Musang Berjanggut (1959), Siti Zubaidah (1961) dan Tun Fatimah (1962). Melalui pengaplikasian konsep gender sebagai sebuah persembahan ataupun "Gender is Performativity" oleh Judith Butler, fokus analisis tertumpu kepada tiga watak utama wanita Melayu tradisional iaitu Puspawangi, Siti Zubaidah dan Tun Fatimah. Konsep gender sebagai sebuah persembahan dianalisa menerusi perspektif adat, budaya tradisional masyarakat Melayu dan agama yang menjadi sandaran kepada pembentukan citra watak dan perwatakan yang dianalisis. Penemuan kajian mendapati pemaparan ketiga-tiga watak utama di dalam teks klasik yang dikaji dipengaruhi oleh adat, budaya tradisional dan agama yang mengekalkan watak stereotaip yang membataskan sifat autonomi dan dominasi wanita tradisional di kalangan masyarakat setempat. Kajian juga turut menemui adat, budaya tradisional Melayu dan agama secara asasnya meraikan sifat semulajadi wanita tradisional yang dilihat dan digambarkan sebagai pasif, namun corak atau pola kedudukan watak dan perwatakan wanita di dalam tiga buah filem yang dikaji sering berubah-ubah bergantung kepada situasi, latar masa, latar tempat berdasarkan keadaan persekitaran mereka. Kesimpulannya, watak wanita yang dikaji bersifat dinamik menyumbang kepada representasi pemaparan wanita Melayu yang lebih progresif dan berperanan sebagai penggerak naratif di dalam filem yang dikaji.

PENGHARGAAN

Pertama, saya ingin menzahirkan rasa syukur Alhamdulillah kepada Allah S.W.T atas peluang dan kesempatan menyempurnakan kajian akademik di peringkat Ijazah Sarjana ini. Pelbagai ujian dan halangan perlu ditempuhi sepanjang bergelar pelajar Ijazah Sarjana. Ucapan terima kasih juga ditujukan khas buat penyelia utama iaitu Puan Mastura Muhammad kerana telah banyak membantu dan memberi motivasi kepada diri ini.

Ucapan penghargaan juga ditujukan kepada pensyarah-pensyarah di Fakulti Filem, Teater dan Animasi, Universiti Teknologi MARA serta pembantu tadbir akademik yang sentiasa memudahkan urusan penyelidikan. Terima kasih juga kepada rakan-rakan yang sentiasa memberi sokongan moral dan motivasi untuk saya terus tabah menyiapkan kajian akademik ini.

Akhir sekali, kajian tesis ini didedikasikan khas buat arwah abah, Md Noh Bin Musa dan emak, Hayati Binti Abdullah yang sentiasa memberi kata-kata semangat dan tidak pernah lelah mendidik saya. Kejayaan menyempurnakan tesis di peringkat Ijazah Sarjana ini didedikasi khas buat kalian berdua. Alhamdulillah.

ISI KANDUNGAN

Muka Surat

PENGESAHAN PANEL PEMERIKSA	ii
PENGAKUAN	iii
ABSTRAK	vi
PENGHARGAAN	v
ISI KANDUNGAN	vi

BAB SATU: PENDAHULUAN	1
1.1 Latar Belakang Kajian	1
1.1.1 Pemilihan Filem	6
1.1.2 Sistem Studio Terbitan Produksi Lokal	9
1.2 Penyataan Masalah	10
1.3 Persoalan dan Objektif Kajian	11
1.4 Signifikan Kajian	12
1.5 Skop dan Limitasi Kajian	13
1.5.1 Adat	14
1.5.2 Budaya Tradisional	15
1.5.3 Agama	15
1.6 Metodologi Kajian	16
1.7 Stuktur Tesis	17
1.8 Rumusan	19

BAB DUA: GENDER SEBUAH PERSEMPAHAN: DARIPADA PERSPEKTIF ADAT, BUDAYA TRADISIONAL DAN AGAMA	20
2.1 Pendahuluan	20
2.2 <i>Gender Performativity</i> (1988)	21
2.3 Sistem Sosial dan Pembentukan Gender Masyarakat Melayu	24
2.4 Pasiviti Dalam Ruang Stereotaip Gender	26
2.5 Rumusan	28

BAB TIGA: ADAT, BUDAYA TRADISIONAL, AGAMA MEMPENGARUHI REPRESENTASI WATAK WANITA MELAYU DALAM FILEM MELAYU KLASIK ERA 1950an DAN 1960an	30
3.1 Pendahuluan	30
3.2 Meneliti Skop Lokaliti: Adat, Budaya Tradisional dan Agama	31
3.2.1 Adat	33
3.2.2 Budaya Tradisional	36
3.2.3 Agama	38
3.3 Peranan dan Status Watak Wanita Melayu dalam Filem Klasik	42
3.4 Rumusan	45